

**PRZEDMIOTOWE ZASADY
OCENIANIA Z JĘZYKA
POLSKIEGO**

Przedmiotowe Zasady Oceniania z języka polskiego uwzględniają podstawę programową kształcenia ogólnego w szkole ponadgimnazjalnej i szkole ponadpodstawowej oraz program nauczania w technikum.

Przedmiotowe Zasady Oceniania z języka polskiego zostały opracowane przez członków Zespołu Humanistycznego Zespołu Szkół Budowlano-Drzewnych im. Armii Krajowej w Żywcu.

Przedmiotowe zasady oceniania z języka polskiego wynikają z założeń obowiązujących w Zespole Szkół Budowlano-Drzewnych w Żywcu Wewnętrznych Zasad Oceniania.

Wymagania programowe oraz Przedmiotowe Zasady Oceniania przedstawiane są na pierwszej lekcji w każdej klasie.

1. Cele przedmiotowych zasad oceniania:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie,
- udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć,
- udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju,
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce,
- dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

2. Elementy wchodzące w zakres oceny:

- wiadomości w zakresie określonym przez podstawę programową z języka polskiego w zakresie podstawowym,
- udział w konkursach przedmiotowych,
- stosunek do przedmiotu.

3. Metody sprawdzania osiągnięć ucznia.

Ocenie podlegają różne formy aktywności ucznia:

- wypowiedzi ustne,
- pisemne prace klasowe (wypracowania, rozprawki, sprawdziany, testy, kartkówki),
- badanie umiejętności rozumienia czytanego tekstu,
- praca w grupie i praca indywidualna na lekcji,
- sprawdziany ze znajomości lektur,
- zadania domowe,
- recytacja,
- zadania dodatkowe, np. projekty, prezentacje, inscenizacje, itp.,
- aktywność i praca na lekcji,
- udział w konkursach.

Ponadto każdy uczeń zobowiązany jest do estetycznego prowadzenia zeszytu przedmiotowego, systematycznego sporządzania notatek i odrabiania prac domowych

4. Zasady oceniania poszczególnych form aktywności.

Hierarchia ważności ocen i ich sposób zapisu:

- **kolor czerwony** – dłuższe pisemne prace klasowe, obejmujące szerszy zakres materiału, sprawdziany z lektur,
- **kolor czarny** – pozostałe oceny (np. za zadania domowe, wypowiedzi ustne, recytacje itp.).

5. Przedziały procentowe określające wymagania na poszczególne oceny z prac pisemnych (sprawdzianów, testów, wypracowań itp.).

- Sprawdzian pisemny poprzedzony jest zawsze lekcją powtórzeniową z przypomnieniem wymagań programowych obowiązujących na sprawdzianie.
- Przy ocenianiu sprawdzianu pisemnego stosuje się kryterium punktowe przeliczając na ocenę szkolną wg poniższej tabeli.

celujący	100 %-98%
bardzo dobry	97%-85%
dobry	84%-70%
dostateczny	69%-55%
dopuszczający	54%-40%
niedostateczny	39%-0%

- Każdy sprawdzian pisemny jest oceniany w ciągu dwóch tygodni.
- Wszystkie sprawdziany pisemne omawiane są na lekcji.

6. Przedziały procentowe określające wymagania na poszczególne oceny z kartkówek (z trzech ostatnich lekcji).

bardzo dobry	100%-90%
Dobry	89%-75%
dostateczny	74%-60%

dopuszczający	59%-50%
niedostateczny	49%-0%

7. Zadania domowe:

- Zadanie domowe podlega ocenie i jego brak skutkuje oceną niedostateczną,
- Ocena niedostateczna z pracy domowej podlega poprawie.

8. Wymagania na poszczególne oceny śródroczne i roczne:

- **dopuszczający**

Uczeń potrafi zdefiniować własnymi słowami podstawowe pojęcia przewidziane w realizowanym programie nauczania; umie czytać ze zrozumieniem teksty o niewielkim stopniu trudności; zna treść omawianych dzieł, potrafi scharakteryzować głównych bohaterów literackich lektur wskazanych w podstawie programowej; potrafi określić przybliżone ramy czasowe epok, wymienić przedstawicieli poszczególnych okresów literackich, a także najważniejsze hasła programowe, prądy umysłowe i filozoficzne oraz kierunki artystyczne omawianych epok; wskazuje najważniejsze środki językowe w tekście literackim, popularnonaukowym i publicystycznym; wykazuje się umiejętnością redagowania prostych form wypowiedzi oraz prac typu maturalnego (stanowisko w niewielkim stopniu adekwatne do problemu podanego w poleceniu, koncepcja interpretacyjna w niewielkim stopniu zgodna z utworem, uzasadnienie częściowo trafne); uzyskuje wyniki sprawdzianów rozumienia czytanego tekstu na poziomie 45%-54%; posługuje się komunikatywnym językiem w mowie i piśmie.

Uczeń nie zawsze pracuje systematycznie, rozwiązuje typowe problemy o minimalnym stopniu trudności tylko przy pomocy nauczyciela, a wiedzę i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania opanował w niewielkim stopniu, co może spowodować wystąpienie problemów z opanowaniem następnych partii materiału i uniemożliwić nadrobienie zaległości.

- **dostateczny**

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

rozumie poznane wiadomości; potrafi scharakteryzować ważne zjawiska historycznoliterackie, powiązać wiedzę o literaturze z istotnymi wydarzeniami historycznymi, scharakteryzować wizję świata i człowieka w poszczególnych epokach; umie streścić omawiane utwory i wskazać ich cechy gatunkowe oraz poruszone w nich tematy i problemy, scharakteryzować wzorce osobowe i postawy bohaterów; potrafi oddzielić informacje od opinii; wykazuje się umiejętnością formułowania wniosków interpretacyjnych opartych na samodzielnej analizie tekstu; potrafi wskazać środki językowe w tekście literackim, popularnonaukowym i publicystycznym

oraz określić funkcję najważniejszych z nich; redaguje dłuższe spójne formy wypowiedzi, w tym typu maturalnego (stanowisko częściowo adekwatne do problemu podanego w poleceniu, koncepcja interpretacyjna częściowo zgodna z utworem i nie zawsze spójna, obejmująca w większości znaczenia dosłowne, uzasadnienie częściowo trafne lub trafne, ale niepogłębione); uzyskuje wyniki sprawdzianów rozumienia czytanego tekstu na poziomie 55%-74%, na ogół posługuje się poprawnym językiem w mowie i piśmie.

Uczeń pracuje systematycznie, opanował wiedzę oraz umiejętności przewidziane w programie nauczania w zakresie podstawowym, a jego orientacja w realizowanym programie daje możliwość opanowania dalszych partii materiału i nadrobienia zaległości. Rozwiązuje typowe zadania lub problemy o średnim stopniu trudności.

- **dobry**

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:

potrafi wskazać związki między literaturą a innymi dziedzinami sztuki, porównać wizję świata i człowieka oraz kreację bohaterów w poszczególnych epokach, dokonać analizy tekstów kultury typowych dla autora i epoki; rozumie i potrafi wykorzystać podstawowe pojęcia niezbędne do analizy i interpretacji tekstów oraz porównywać zjawiska językowe i historycznoliterackie; potrafi wskazać środki językowe w tekście literackim, popularnonaukowym i publicystycznym oraz określić ich funkcję; umiejętnie posługuje się terminologią historycznoliteracką, teoretycznoliteracką oraz językoznawczą; potrafi selekcjonować materiał i trafnie uzasadnić swoje stanowisko, przywołując odpowiednie argumenty poparte przykładami; redaguje dłuższe, spójne formy wypowiedzi, w tym typu maturalnego (stanowisko adekwatne do problemu podanego w poleceniu, koncepcja interpretacyjna niesprzeczna z utworem, spójna, uzasadnienie trafne, ale niepogłębione); uzyskuje wyniki sprawdzianów rozumienia czytanego tekstu na poziomie 75%-89%; posługuje się poprawnym językiem w mowie i piśmie, styl jego wypowiedzi jest stosowny.

Uczeń pracuje systematycznie, aktywnie uczestniczy w większości lekcji a stopień opanowania wiedzy i umiejętności przewidzianych programem nauczania, mimo pewnych braków, jest zadawalający i nie prognozuje problemów w opanowaniu dalszych treści kształcenia. Zdobytą wiedzę uczeń potrafi wykorzystać w praktyce.

- **bardzo dobry**

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:

zdobytą wiedzę i umiejętności uczeń potrafi stosować w sytuacjach problemowych; umiejętnie porównuje sposób funkcjonowania danego motywu w różnych tekstach kultury, rozumie ideę korespondencji sztuk; rozpoznaje przenośne znaczenia tytułu utworów, obrazów, postaci itp.; określa funkcje środków artystycznego wyrazu w różnych tekstach kultury; tworzy wypowiedź cechującą się interesującym zamysłem kompozycyjnym; potrafi redagować dłuższe, spójne wypowiedzi, w tym typu maturalnego (stanowisko adekwatne do problemu

podanego w poleceniu, pogłębiona interpretacja właściwie dobranych utworów, koncepcja interpretacyjna niesprzeczna z utworem, spójna i obejmująca sensy niedosłowne, uzasadnienie trafne, szerokie i pogłębione); formułuje samodzielne, niebanalne sądy i opinie, korzysta ze źródeł pozapodręcznikowych; potrafi umiejscowić dany utwór w interesujących kontekstach : historycznym, biograficznym, filozoficznym, kulturowym itp.; wykazuje się wysoką sprawnością językową, posługuje się bogatym słownictwem, trafną terminologią, jasnym, funkcjonalnym stylem, a dobór środków językowych jest celowy i adekwatny do wybranego gatunku, tematu oraz intencji wypowiedzi; uzyskuje wyniki sprawdzianów rozumienia czytanego tekstu na poziomie 90%-99%; przystąpił do wszystkich prac klasowych.

Uczeń opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania. Potrafi samodzielnie formułować wnioski i rozwiązywać zadania problemowe, dokonywać analizy i syntezy nowych dla niego zjawisk. Pracuje systematycznie, jest aktywny na lekcjach.

- **celujący**

Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

potrafi stosować wiedzę oraz umiejętności w sytuacjach problemowych nieomawianych na lekcji, realizuje zadania w sposób niekonwencjonalny; wykazuje się znajomością tekstów kultury poznanych w procesie samokształcenia, zna i interpretuje materiał literacki wykraczający poza podstawę programową; podejmuje próby tworzenia tekstów własnych i różne działania projektowe; redaguje wypowiedzi cechujące się oryginalną kompozycją, swobodnym, barwnym, funkcjonalnym i indywidualnym stylem o walorach literackich, samodzielnie i twórczo rozwija uzdolnienia; bierze udział i odnosi sukcesy w olimpiadach oraz konkursach przedmiotowych; wyróżnia się aktywnością na lekcjach.

9. Wagi poszczególnych ocen:

Forma sprawdzenia wiedzy	Waga	Waga poprawy
zadanie klasowe typu maturalnego (wypracowanie, rozprawka, czytanie ze zrozumieniem), próbny egzamin maturalny*;	waga 5	waga 4
sprawdzian wiadomości, odpowiedź powtórzeniowa, sprawdzian ze znajomości lektur;	waga 4	waga 3

odpowiedź bieżąca, lektura, kartkówka, recytacja, prezentacja;	waga 3	waga 2
wypracowanie domowe;	waga 2	waga 2
Aktywność, praca na lekcji.	waga 2 lub waga 1	waga 2 lub waga 1

*nie są brane pod uwagę przy ustalaniu oceny śródrocznej/rocznej

10. Zasady ogólne.

- a. Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć, za co i jaką ocenę otrzymał.
- b. Rodzice są informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań ogólnych, a także w czasie konsultacji indywidualnych.
- c. Uczeń zapoznaje się z poprawioną przez nauczyciela pracą pisemną w szkole na zajęciach edukacyjnych.
- d. Rodzice (prawni opiekunowie) ucznia mają wgląd do poprawionej pracy pisemnej swojego dziecka po ustaleniu terminu z nauczycielem uczącym danego przedmiotu.

11. Uczeń w ciągu półrocza powinien uzyskać minimalną ilość ocen w półroczu zgodnie z zapisami w statucie szkoły.

12. Dłuższą pracę pisemną nauczyciel zapowiada tydzień wcześniej, ze wskazaniem zakresu obowiązującego materiału (obowiązuje wpis do e-dziennika).

13. Kartkówka obejmuje mniejszy zakres materiału (np. dotyczący trzech tematów, istotnego zagadnienia, problemu); może być niezapowiedziana, jeśli dotyczy trzech ostatnich tematów lub innych zagadnień wskazanych wcześniej przez nauczyciela; czas trwania – ok. 20 minut; jeśli jest zapowiedziana (obowiązuje wpis do e-dziennika).

14. Sprawdziany powinny odbywać się zgodnie z rozkładem materiału / planem wynikowym.

15. Ocena wypowiedzi pisemnych i ustnych typu maturalnego jest zgodna ze szczegółowymi kryteriami oceny wypowiedzi maturalnej, zawartymi w informatorze maturalnym.

16. Wyniki matur próbnych w klasach kończących mogą być wpisywane do dziennika lekcyjnego. Zapis oceny (w nawiasie) jest umieszczany w celach informacyjnych dla rodziców. Ocena wynika z uzyskanych punktów procentowych. Nie wpływa ona na średnią ważoną ocen ucznia i jego ocenę końcową języka polskiego.
17. Dopuszcza się stosowanie znaków plus (+) i minus (-) w przypadku ocen cząstkowych.
18. Dopuszcza się dodatkowo stosowanie znaków:
- plus (+), minus (-), np.za aktywność, zadanie domowe itp.;
 - nb. – informacja o nieobecności ucznia podczas sprawdzania wiadomości i umiejętności;
 - np. – informacja o nieprzygotowaniu ucznia do lekcji.
19. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji jeden raz w półroczu. Nie dotyczy to zapowiadanych prac pisemnych, lekcji powtórzeniowych, uzgodnionych terminów odpowiedzi. Prawo do zgłaszania nieprzygotowania zostaje zawieszane na trzy tygodnie przed terminem ustalenia ocen śródrocznych i rocznych.
20. Po wykorzystaniu limitu nieprzygotowań uczeń otrzymuje za każde kolejne ocenę niedostateczną.
21. Dopuszcza się ustalenie oceny niedostatecznej (bez możliwości poprawy) w przypadku stwierdzenia niesamodzielnej pracy ucznia.
22. Uczeń nieobecny na lekcji, w czasie której odbywała się praca pisemna, w ciągu 7 dni od powrotu na zajęcia (w tym zdalne) uzgadnia z nauczycielem termin i formę sprawdzenia wiadomości. Wiedza i umiejętności są sprawdzane w terminach i formach ustalanych przez nauczyciela.
23. Uczeń ma prawo poprawić każdą ocenę niedostateczną w terminie i na warunkach określonych przez nauczyciela (jednak nie później niż do dwóch tygodni od dnia jej otrzymania).
24. Ocena wynikająca ze średniej ważonej, którą oblicza system elektroniczny nie jest dla nauczyciela wiążąca.
25. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej śródrocznej uczeń ma obowiązek dokonać zaliczenia wskazanego przez nauczyciela materiału.

26. Przewidywane roczne oceny klasyfikacyjne podane są do wiadomości uczniom i rodzicom (prawnym opiekunom) w terminie i formie określonych w Wewnętrznych Zasadach Oceniania.
27. Nauczyciele na prośbę ucznia, rodzica lub opiekuna prawnego zobowiązani są do umożliwienia poprawienia każdej oceny pozytywnej na wyższą, ustalając z uczniem warunki jej poprawiania.
28. Komunikowanie uczniom i rodzicom postępów w nauce odbywa się zgodnie z Wewnętrznych Zasadami Oceniania.
29. W trakcie lekcji uczeń nie może mieć włączony telefon komórkowy.
30. Uczeń może nie być klasyfikowany, jeśli brak jest podstaw do ustalenia oceny z powodu nieobecności ucznia, przekraczającej 50% czasu przeznaczonego na zajęcia edukacyjne.
31. Obniżenie wymagań edukacyjnych.

Wymagania edukacyjne dostosowywane są do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się.

Główne trudności dydaktyczne to: dysleksja, dysortografia i dysgrafia.

32. Postępowanie wobec ucznia ze specyficznymi trudnościami w nauce na lekcjach języka polskiego:
 - pozostawienie większej ilości czasu na przyswojenie nowych treści,
 - motywowanie do pracy poprzez częste pochwały, docenianie najmniejszego wysiłku ucznia,
 - dostosowanie zadań do możliwości intelektualnych ucznia oraz wydłużenie czasu na ich wykonanie,
 - motywowanie ucznia do brania udziału w lekcji, odrabiania zadań domowych,
 - przekazywanie informacji o treściach koniecznych do opanowania,
 - umożliwienie systematycznego zaliczania materiału małymi partiami,
 - podawanie poleceń w prostej formie, unikanie trudnych pojęć,
 - częste odwoływanie się do konkretnego przykładu,
 - częste powtarzanie i utrwalanie zdobytych wiadomości,
 - instruowanie ucznia podczas samodzielnej pracy na lekcji,

- sprawdzanie wiedzy uczniów może odbywać się w formie odpowiedzi ustnych na proste pytania, na początku lub w trakcie lekcji,
- posadzenie ucznia z przodu sali lekcyjnej, blisko biurka nauczyciela (jeżeli jest to zalecenie poradni).

Dysleksja, dysgrafia, dysortografia.

Ucznia dyslektycznego obowiązują te same treści i wymagania programowe, co uczniów, u których nie stwierdzono specyficznych trudności w nauce w postaci dysleksji, dysortografii oraz dysgrafii.

Uczeń ma obowiązek:

- Wykazać się systematyczną pracą zgodnie ze wskazówkami nauczyciela.
- Powtarzać i utrzymywać pisownię wyrazów.
- Doskonalić umiejętność czytania poprzez częste ćwiczenie w domu.

Ocenianie ucznia z dysleksją i dysortografią:

- Wydłużony (w miarę możliwości) czas przeznaczony na napisanie sprawdzianu/testu.
- Oceniając prace pisemne nie obniża się punktacji za opuszczanie liter, ich gubienie czy też przestawianie, jeśli nie wpływa to na zmianę znaczenia wyrazu.
- Istnieje możliwość korzystania podczas zajęć ze słownika ortograficznego.